

Årsberetning 2017 for RASMUSSENGRUPPEN AS

RASMUSSENGRUPPEN AS er morselskap i konsernet Rasmussengruppen. Oversikt over selskapsstrukturen pr. årsberetningens dato for RASMUSSENGRUPPEN AS med datterselskaper og tilknyttede selskaper fremgår av de to siste sidene i denne trykksak.

Konsernets virksomhet er pr. årsberetningens dato organisert i tre forretningsområder; finansielle investeringer, eiendom og eiendomsutvikling samt shipping/offshore.

RASMUSSENGRUPPEN AS' egen virksomhet drives fra Kristiansand og Oslo. Selskapets forretningskontor er i Kristiansand.

RESULTAT OG REDEGJØRELSE FOR ÅRSREGNSKAPET

For Rasmussengruppen ble resultat før skatt i 2017 kr. 1.189 millioner (2016: kr. 647 millioner). Totalresultatet for 2017 utgjorde kr. 1.110 millioner (kr. 565 millioner).

Konsernets egenkapital utgjorde kr. 13.047 millioner pr. 31.12.2017 (kr. 12.070 millioner). Konsernets bokførte egenkapital tilsvarer 84,1% av totalbalansen pr. 31.12.2017 (82,9%). Gjeld til kredittinstitusjoner i konsernet er i sin helhet knyttet til eiendomsvirksomheten i AVANTOR AS med datterselskap.

For morselskapet RASMUSSENGRUPPEN AS ble resultat før skatt i 2017 kr. 992 millioner (kr. 335 millioner). Totalresultatet utgjorde kr. 939 millioner (kr. 270 millioner).

Egenkapitalen i morselskapet RASMUSSENGRUPPEN AS utgjorde kr. 11.658 millioner pr. 31.12.2017 (kr. 10.852 millioner).

Forretningsområder

Finansielle investeringer

Rasmussengruppen sine finansielle investeringer drives gjennom morselskapet RASMUSSENGRUPPEN AS samt de heleide datterselskapene PORTIA AS, VIOLA AS og CRESSIDA AS. Aksjeinvesteringen i Shearwater GeoServices AS og tidligere investering i Dampskibsselskabet NORDEN A/S sorterer under forretningsområdet shipping/offshore.

Konsernet investerer globalt, men har gjennom 2017 hatt hovedfokus på enkelte større investeringer i Norge, samt aksjer eksponert mot amerikanske konsumenter. Investeringsbeslutningene er basert på selskapsanalyse utført av interne ressurser hvor det settes kursmål for det enkelte selskap.

Rasmussengruppen sin finansielle investeringsvirksomhet (inkl. plassering i aksjefond) fikk i 2017 et resultat før skattekostnad på kr. 950 millioner (kr. 595 millioner). De største positive resultatbidragene var kr. 328 millioner fra ICE Group AS (inkl. verdi av tegningsretter på konvertibelt lån), kr. 267 millioner fra B2Holding ASA og kr. 112 millioner fra Ross Stores Inc. Det var ingen investeringer som ga vesentlig negativt resultatbidrag i 2017. Valutaterminer ga et negativt resultatbidrag på kr. 30 millioner.

Konsernets balanseførte verdi av finansielle investeringer (inkl. konvertible lån) utgjorde kr. 7.011 millioner pr. 31.12.2017 (kr. 4.526 millioner) og var fordelt som følger:

	2017	2016
Børsnoterte aksjer i Norge	kr. 1.695 millioner	kr. 849 millioner
Børsnoterte aksjer i USA	" 1.441 millioner	" 1.334 millioner
Børsnoterte aksjer i andre land	" 206 millioner	" 125 millioner
Unoterte aksjer (inkl. verdi av tegningsretter)	" 2.025 millioner	" 1.396 millioner
Fond	" 1.042 millioner	" 468 millioner
Konvertible lån	" 602 millioner	" 354 millioner
Balansført verdi	kr. 7.011 millioner	kr. 4.526 millioner

De største enkeltinvesteringene for konsernet pr. 31.12.2017 var ICE Group AS med kr. 1.771 millioner (inkl. konvertibelt lån og verdi av tegningsretter), B2Holding ASA med kr. 970 millioner, Borr Drilling Limited med kr. 612 millioner, Arctic Aurora Lifescience med kr. 546 millioner og Kolonial.no AS med kr. 542 millioner (inkl. konvertibelt lån).

Forretningsområdet investerte netto kr. 1,4 milliarder i 2017 hvor de største investeringene var Borr Drilling Limited med kr. 552 millioner, Victory Arcadia Fund med kr. 488 millioner, Kolonial.no AS med kr. 370 millioner (inkl. konvertibelt lån) og Ross Stores Inc. med kr. 247 millioner. I tillegg ble det overført kr. 171 millioner fra Arctic Global Equities til Arctic Aurora LifeScience, begge fond forvaltet av Arctic Fund Management AS. Det største salget var Comcast Corporation, Inc. med kr. 327 millioner.

De viktigste risikofaktorene for de finansielle investeringene er et høyt priset amerikansk aksjemarked, høyt investerings- og gjeldsnivå i Kina, stigende rente, utviklingen i oljepris samt økende politisk usikkerhet. Den selskapsspesifikke risikoen i enkeltaksjer er redusert gjennom en diversifisert investeringsportefølje.

Eiendom og eiendomsutvikling

Eiendomsvirksomheten skjer i hovedsak gjennom RASMUSSENGRUPPEN AS sitt heleide datterselskap AVANTOR AS, som har hovedkontor i Nydalen i Oslo, hvor også Avantor-konsernet har sin hovedvirksomhet.

Avantor-konsernets eiendomsportefølje utgjorde pr. 31.12.2017 ca. 256.000 kvadratmeter BTA med en årlig leieverdi på kr. 437 millioner. Verdiledigheten var 3,2% og gjennomsnittlig gjenværende leietid var 7,0 år. Kundeporteføljen har høy kvalitet, med leietakere spredt på flere bransjer.

Avantor-konsernets utviklingsportefølje inkluderer et regulert utviklingspotensial på ca. 80.000 kvadratmeter BRA i Nydalen. Videre har konsernet to utviklingstomter i Tønsberg og en i Kristiansand. Masterplanen Nydalen+, som er utarbeidet av Avantor, tar opp temaer som er en del av Oslo kommunes strategi for byen frem mot 2030; en trygg, smart og grønn by. Planen viser et betydelig potensial for ytterligere utbygging i området. Avantor bygger videre på denne i sitt utviklingsarbeid i Nydalen.

Avantor har bygget, eier og driver Nydalen Energi AS. Anlegget leverer varme og kjøling til omlag 320.000 kvadratmeter bygningsmasse, syd i Nydalen. Nydalen Energi benytter jordbrønner med varmepumpeteknologi samt pellets og gass for å ta spisslast. Dette reduserer behovet for tilført energi med ca. 65% og bidrar således til en betydelig reduksjon av belastningen på miljøet.

I nye reguleringsprosjekter som er igangsatt er det særlig fokus på bærekraftig byutvikling. I to av prosjektene er det inngått samarbeidsavtale med FutureBuilt.

Avantor drifter sin egen eiendomsportefølje i Nydalen. Selskapet forvalter også offentlig og privat infrastruktur i Nydalen på vegne av Nydalen Gårdeierforening.

Gjennom målbevisst og systematisk arbeid har Avantor ikke bare vært med på å skape en ny bydel, men også en merkevare. Nydalen er blitt et attraktivt område for næringsvirksomhet og bosted, og sentrum i bydelen Nordre Aker som har nesten 50.000 innbyggere.

Ved utgangen av 2017 hadde Avantor-konsernet en totalbalanse på kr. 4.803 millioner (kr. 4.652 millioner). Bokført egenkapital utgjorde kr. 2.643 millioner (kr. 2.476 millioner) og samlet rentebærende gjeld utgjorde kr. 1.796 millioner (kr. 1.793 millioner). Avantor-konsernet hadde pr. 31.12.2017

tilgjengelig likviditet via en kredittavtale og en ubenyttet kredittramme på til sammen kr. 484 millioner samt vesentlige verdier i ikke-pantsatte eiendommer. Kapitalsituasjonen gjør Avantor-konsernet godt rustet for ytterligere utvikling i Nydalen og i nye områder.

Rasmussengruppens resultat før skattekostnad fra eiendomsvirksomheten utgjorde for 2017 kr. 201 millioner (kr. 161 millioner). Rasmussengruppens samlede bokførte verdi av eiendommer utgjør kr. 5.091 millioner (kr. 4.882 millioner) inkl. anlegg under utførelse for salg.

AVANTOR AS har i 2018 solgt og levert Nydalen videregående skole.

I årsberetningen for AVANTOR AS er det nærmere redegjort for risiko knyttet til byggevirksomhet ved eiendomsutvikling, så som rivnings- og gravearbeider, håndtering av eventuelle forurensede masser, samt større terrengarbeider. Eiendomsvirksomheten er eksponert for kommersiell risiko (markedsrisiko og utleierisiko), prosjektrisiko, finansiell risiko, reguleringsrisiko og ulykkesrisiko, og det er etablert rutiner for håndtering av dette. Det vesentlige av Avantor-konsernets lånegjeld er rentesikret.

Shipping/Offshore

RASMUSSENGRUPPEN AS solgte i desember 2017 hele sin resterende eierandel på 11,5% av aksjene i det danske børsnoterte rederiet Dampskibsselskabet NORDEN A/S. Netto salgsproyen var på kr. 738 millioner.

RASMUSSENGRUPPEN AS og GC Rieber Shipping ASA er 50/50 eiere av aksjene i det norske seismikk-selskapet Shearwater GeoServices AS, som ble etablert i 2016. Shearwater har hovedkontor i Bergen og er en global leverandør av marine geofysiske tjenester, hovedsakelig innsamling og prosessering av seismikkdata, til olje-/gass- og multiklientselskaper.

Seismikkmarkedet er fortsatt utfordrende med stor konkurranse og prispress. Den viktigste risikofaktoren for Shearwater er utviklingen i oljepris. Et større fall i oljeprisen vil trolig gi fall i oljeinvesteringene offshore og dermed et fortsatt svakt seismikkmarked.

Rasmussengruppens bokførte verdi av shipping/offshore var pr. 31.12.2017 kr. 343 millioner (kr. 1.042 millioner) og består av aksjene i Shearwater, som i konsernregnskapet er regnskapsført etter egenkapitalmetoden.

Rasmussengruppens resultat før skattekostnad fra shipping/offshore utgjorde for 2017 kr. 38 millioner (+ kr. 109 millioner).

Bankbeholdning

Rasmussengruppen hadde en samlet bankbeholdning på kr. 2.972 millioner pr. 31.12.2017 (kr. 3.942 millioner). Konsernets bokførte totalbalanse utgjør pr. 31.12.2017 kr. 15.519 millioner (kr. 14.568 millioner). Kontantbeholdningen gir konsernet betydelig løfteevne til å foreta nye investeringer.

RISIKO

Forretningsmessig virksomhet innebærer en avveining mellom forventet avkastning og risiko. Det er derfor ikke et mål for konsernet å minimere den samlede risiko konsernet påtar seg. Konsernet er imidlertid opptatt av en bevisst risikostyring og har etablert rutiner for håndtering av de risikotyper konsernet er eksponert for, for å sikre at den samlede risiko konsernet påtar seg står i forhold til konsernets risikobærende evne. Sentralt for konsernet i denne sammenheng er å sørge for en diversifisert investeringsportefølje.

Det er normalt ikke ønskelig med valutaeksponering, og konsernet vil derfor vanligvis sikre seg mot valutasvingninger ved kjøp av verdipapirer notert i annen valuta enn norske kroner.

ANSATTE

I Rasmussengruppen var det 51 ansatte, tilsvarende 50 årsverk. Av de ansatte i konsernet er 15 kvinner og 36 menn. Det var ved årsskiftet 5 ansatte (menn) i RASMUSSENGRUPPEN AS, tilsvarende 5 årsverk. Selskapet kjøper diverse administrative tjenester fra POLYSERVICES AS.

De lønsmessige forskjeller som eksisterer er basert på ansvar, kompetanse, grundighet og arbeidsinnsats. Ved rekruttering til nye stillinger søkes hensyntatt at det finnes både kvalifiserte kvinner og menn som aktuelle kandidater, og det gis like muligheter uavhengig av etnisitet, hudfarge og livssyn.

HELSE, MILJØ, SIKKERHET, M.M.

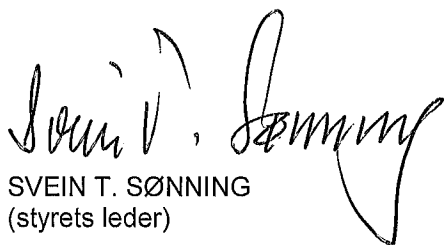
Det har i 2017 kun vært registrert helt ubetydelig sykefravær i RASMUSSENGRUPPEN AS. Sykefraværet i konsernet for 2017 var 5%. Arbeidsmiljøet i konsernet anses som godt. Miljøet er preget av motiverte medarbeidere som yter en meget god innsats.

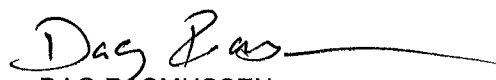
Generelt for Rasmussengruppen legges det vekt på at alle offentlige miljøkrav etterleves. RASMUSSENGRUPPEN AS sin egen virksomhet medfører ikke påvirkning på det ytre miljø.

Det har ikke blitt iverksatt særskilte forsknings- og utviklingsaktiviteter.

Regnskapet for RASMUSSENGRUPPEN AS og for konsernet Rasmussengruppen er avlagt under forutsetning om fortsatt drift - og forutsetningene for dette er til stede.

Kristiansand, den 14. mai 2018

SVEIN T. SØNNING
(styrets leder)

DAG RASMUSSEN
(styremedlem og daglig leder)

PER OTTO RASMUSSEN DAHL
(styremedlem)

STEIN VIDAR HÅLAND
(møtende varamedlem)

RASMUSSENGRUPPEN AS

Konsernresultatregnskap for 2017

	Note	2017 kroner (IFRS)	2016 kroner (IFRS)
<i>DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER</i>			
Leieinntekter faste eiendommer		367.880.777	341.645.200
Gevinst ved salg faste eiendommer		43.729.000	75.118.328
Aksjeutbytter omløpsaksjer		31.589.823	22.493.860
Øvrige driftsinntekter		58.696.539	57.034.159
Resultat salg verdipapirer		225.939.206	345.095.611
Andel resultat tilknyttede selskap	1	+ 36.614.317	3.780.000
Resultat aksjer i Dampskibsselskabet NORDEN A/S	2	79.897.949	+ 108.519.732
Verdiregulering øvrige verdipapirer	3	718.239.457	139.085.479
Lønnskostnader o.l. (inkl. sosiale kostnader)	4	+ 79.815.535	+ 67.620.929
Øvrige driftskostnader (inkl. revisjonsgodtgjørelse)	4	+ 109.945.693	+ 100.972.987
Ordinære avskrivninger	5	+ 105.133.820	+ 98.991.417
Nedskrivning fast eiendom	5	0	+ 19.517.000
DRIFTSRESULTAT		<u>1.194.463.386</u>	<u>588.630.572</u>
<i>FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER</i>			
Renteinntekter		53.146.877	66.558.287
Valutakurstap/-gevinst		+ 24.272.353	66.902.987
Rente- og andre finanskostnader		+ 34.092.431	+ 74.616.112
NETTO FINANSKOSTNADER/-INNTEKTER		<u>+ 5.217.907</u>	<u>58.845.162</u>
RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD	6	1.189.245.479	647.475.734
<i>SKATTEKOSTNAD</i>			
Skattekostnad	7	+ 79.147.276	+ 82.413.435
ÅRSRESULTAT FØR ØVRIGE RESULTATELEMENTER.....		<u>1.110.098.204</u>	<u>565.062.299</u>
Netto øvrige resultatelementer.....		<u>0</u>	<u>0</u>
TOTALRESULTAT.....		<u><u>1.110.098.204</u></u>	<u><u>565.062.299</u></u>
Tilordnet:			
Aksjeeierne i RASMUSSENGRUPPEN AS	8	<u><u>1.110.098.204</u></u>	<u><u>565.062.299</u></u>

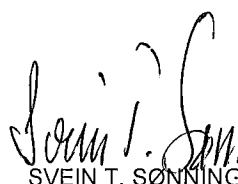
RASMUSSENGRUPPEN AS

Konsernbalanse pr. 31. desember 2017

	Note	2017 kroner (IFRS)	2016 kroner (IFRS)
EIENDELER			
<i>Anleggsmidler</i>			
<i>Varige driftsmidler</i>			
Investeringseiendommer (inkl. tomter), anlegg under utførelse m.v.	5	4.490.597.500	4.827.560.000
Øvrige faste eiendommer (inkl. tomter)	5	52.626.421	54.106.173
Øvrige driftsmidler	5	14.906.533	15.236.295
		<u>4.558.130.454</u>	<u>4.896.902.468</u>
<i>Finansielle driftsmidler</i>			
Aksjer i tilknyttede selskap	1	357.676.730	398.426.047
Konvertible lån	3	601.522.344	353.547.205
Øvrige langsiktige fordringer		5.765.200	6.496.200
		<u>964.964.274</u>	<u>758.469.452</u>
Sum anleggsmidler		<u>5.523.094.728</u>	<u>5.655.371.920</u>
<i>Omløpsmidler</i>			
Investeringseiendom/anlegg under utførelse for salg	5	547.961.000	0
Kortsiktige fordringer		65.447.380	141.060.585
<i>Investeringer</i>			
Aksjer i Dampskibsselskabet NORDEN A/S	2	0	657.659.978
Øvrige omløpsaksjer m.v.	3	6.409.801.914	4.171.828.557
		<u>6.409.801.914</u>	<u>4.829.488.535</u>
Bankinnskudd		<u>2.972.266.787</u>	<u>3.942.482.810</u>
Sum omløpsmidler		<u>9.995.477.081</u>	<u>8.913.031.930</u>
SUM EIENDELER		<u>15.518.571.809</u>	<u>14.568.403.850</u>
EGENKAPITAL OG GJELD			
<i>Egenkapital</i>			
Innskutt egenkapital:			
Aksjekapital (95.155.200 aksjer à kr. 11,50)		1.094.284.800	1.094.284.800
Overkurs		98.485.632	98.485.632
Opptjent egenkapital:			
Annen egenkapital		11.854.496.228	10.877.615.304
Sum egenkapital	8	<u>13.047.266.660</u>	<u>12.070.385.736</u>
<i>Avsetninger for forpliktelser</i>			
Utsatt skatt	7	253.414.854	245.331.427
Sum avsetninger for forpliktelser		<u>253.414.854</u>	<u>245.331.427</u>
<i>Langsiktig gjeld</i>			
Gjeld til kredittinstitusjoner	9	1.580.000.000	1.780.000.000
Sum langsiktig gjeld		<u>1.580.000.000</u>	<u>1.780.000.000</u>
<i>Kortsiktig gjeld</i>			
Gjeld til kredittinstitusjoner	9	216.048.000	13.333.000
Leverandørgjeld		88.032.303	120.162.532
Betalbar skatt for regnskapsåret	7	70.555.181	77.312.238
Skyldige offentlige avgifter		15.771.902	13.468.632
Avsatt til utbetaling som utbytte til aksjeeierne		133.217.280	129.411.072
Øvrig kortsiktig gjeld		114.265.628	118.999.212
Sum kortsiktig gjeld		<u>637.890.294</u>	<u>472.686.686</u>
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	10	<u>15.518.571.809</u>	<u>14.568.403.850</u>

De etterfølgende noter inngår som en del av regnskapet.

Kristiansand, 14. mai 2018

SVEIN T. SØNNING
(styrets leder)

DAG RASMUSSEN
(styremedlem og daglig leder)

PER OTTO RASMUSSEN DAHL
(styremedlem)

STEIN VIDAR HÅLAND
(møtende varamedlem)

Noter til konsernregnskapet for 2017 for RASMUSSENGRUPPEN AS:

Regnskapsprinsipper

Det er anvendt forenklet IFRS i henhold til regnskapslovens § 3-9 ved utarbeidelsen av regnskapet ved at prinsippene for innregning og måling følger IFRS som fastsatt av EU. Årsregnskapet er for øvrig satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser. Opplysningene er i samsvar med regnskapslovens kapittel 6 og 7.

Hovedregel for klassifisering og vurdering av balanseposter

Eiendeler, herunder finansielle driftsmidler, til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler inklusive fordringer med forfall senere enn ett år frem. Fordringer som skal innbetales innen ett år og andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Gjeld som skal tilbakebetales innen ett år er klassifisert som kortsiktig gjeld. Annen gjeld er klassifisert som langsiktig gjeld.

Varige driftsmidler er vurdert til opprinnelig anskaffelseskost med tillegg av eventuelle aktiverte investeringer/overkurs samt aktiverte byggeleasrenter og med fradrag for akkumulerte avskrivninger.

Investeringseiendom

Investeringseiendommer, herunder investeringseiendom under oppføring, er eiendeler som eies enten for å oppnå leieinntekter og/eller verdistigninger, og som ikke hovedsakelig er benyttet til eget bruk av konsernets selskaper. Investeringseiendommer regnskapsføres etter anskaffelseskostmodellen (se ovenfor).

Inntektsføring

Leieinntekter inntektsføres parallelt med utleieperioden, og salg av tjenester inntektsføres når tjenesten utføres.

Avsetninger

Konsernet regnskapsfører avsetninger når det eksisterer en juridisk eller selvpålagt forpliktelse som følge av tidligere hendelser når det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen vil komme til oppgjør, og når forpliktelsens størrelse kan estimeres med tilstrekkelig grad av pålitelighet.

Valuta

Inntekter, kostnader, investeringer og salg i utenlandsk valuta bokføres til dagskurs.

Pengeposter og verdipapir i utenlandsk valuta omregnes til balansedagens kurs.

Konsolideringsprinsipper

Regnskapsposter i datterselskap konsolideres fullt ut. Aksjer i tilknyttede selskap vurderes etter egenkapitalmetoden.

Kostpris for aksjer i datterselskap er eliminert etter oppkjøpsmetoden - og over-/underpris i forhold til bokførte verdier er allokert til de eiendeler hvor over/underpris er identifisert. Netto merverdi avskrives over antatt økonomisk levetid.

Konserninterne transaksjoner, fordringer og gjeld er eliminert.

Fordringer

Fordringer er oppført til pålydende med fradrag for eventuelt forventet tap.

Omløpsaksjer m.v.

Verdipapirer er ved årsskiftet bokført til markedsverdi (jfr. note 3).

Utbytte

Foreslått utbytte til aksjeeierne klassifiseres som gjeld pr. 31.12.

Skatter

Skatter kostnadsføres når de påløper.

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet på grunnlag av de forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier.

Note 1. Aksjer i tilknyttede selskap

	<u>Eierandel</u>	<u>Kostpris</u>	<u>Resultatandel 2017</u>	<u>Balanseført verdi</u>
Shearwater GeoServices Holding AS	50 %	kr. 384.397.755	+ kr. 41.444.317	kr. 342.953.438
Arctic Asset Management AS *)	50 %	kr. 24.829.292	kr. 4.830.000	kr. 14.723.292

*) morselskap til Arctic Fund Management AS

Note 2. Aksjer i Dampskibsselskabet NORDEN A/S

RASMUSSENGRUPPEN AS solgte alle sine 4.869.640 aksjer (tilsvarende ca. 11,5% av aksjekapitalen) i Dampskibsselskabet NORDEN A/S i desember 2017.

Note 3. Øvrige verdipapirer

For enkeltsselskap som RASMUSSENGRUPPEN AS med datterselskap har omløpsaksjer i, har følgende en markedsverdi pr. 31.12.2017 utover kr. 100.000.000:

			Balansført verdi (markedsverdi)
Børsnoterte aksjer i Norge	Antall aksjer		
B2Holding ASA	46.406.586	kr.	969.897.647
Borr Drilling Limited	17.700.012	kr.	612.420.415
Børsnoterte utenlandske aksjer			
AutoZone Inc.	69.800	kr.	407.408.001
Ross Stores Inc.	545.000	kr.	358.855.931
Dollar General Corp.	320.000	kr.	244.207.056
International Business Machines Corporation (IBM)	165.000	kr.	207.703.832
CVS Health Corp	347.000	kr.	206.417.288
Norske aksjer notert på NOTC-listen			
ICE Group AS (inkl. verdi av tegningsretter)	12.729.681	kr.	1.272.968.100
Øvrige unoterte norske aksjer			
Kolonial.no AS	49.549	kr.	342.482.688
Nordic Aquafarms AS	4.951.175	kr.	123.779.375

Balansført verdi av aksjer i ICE Group AS som er notert på NOTC-listen, er beregnet på grunnlag av omsetningskurs pr. 31.12.2017 til Verdipapirforetakenes Forbund. Anskaffelseskost for disse verdipapirene beløper seg til kr. 694.510.483.

Unoterte aksjer er balansført til antatt virkelig verdi der denne er sannsynliggjort, ellers til kostpris.

Konsernet Rasmussengruppen har en eierandel i ICE Group AS på 25,8%, i B2Holding ASA på 12,6%, i TTS Group ASA på 13,3%, i Kolonial.no AS på 22,3%, i Tienda Group AS på 22,3%, i Nordic Aquafarms AS på 28,8% og i Torvbygget AS på 12,5%. Forøvrig utgjør eierandelene i de enkelte selskap mindre enn 10%. ICE Group AS sin virksomhet er å eie ca. 39% i AINMT Holdings AB.

RASMUSSENGRUPPEN AS har ytt et konvertibelt lån til ICE Group AS på SEK 340.000.000. Renter er tillagt lånebeløpet. Lånet har ikke noe bestemt forfallstidspunkt. Beregnet verdi av konverteringsrettene er inntektsført. I tillegg har selskapet ytt et konvertibelt lån på kr. 200.000.000 til Kolonial.no AS.

RASMUSSENGRUPPEN AS har midler plassert i aksjefondet Arctic Aurora Lifescience som er registrert i Irland og forvaltet gjennom det tilknyttede selskapet Arctic Fund Management AS. Urealisert verdistigning fra 01.01.2017 til 31.12.2017 er inntektsført i 2017. Midlene er bokført til markedskurs pr. 31.12.2017 med kr. 546.202.329.

RASMUSSENGRUPPEN AS har også midler plassert i aksjefondet Victory Arcadia Fund som er registrert på Cayman Island hvor markedskursen pr. 31.12.2017 utgjør kr. 495.639.695.

Note 4. Lønnskostnader og øvrige driftskostnader

	2017	2016
Lønninger *) samt styrehonorar	kr. 48.000.193	kr. 47.808.881
Opptjent bonus for ledende ansatte i RASMUSSENGRUPPEN AS og POLYSERVICES AS	" 12.042.585	" 3.319.673
Arbeidsgiveravgift (inkl. vedr. styrehonorar)	" 11.926.934	" 10.855.933
Pensjonskostnader	" 4.307.570	" 2.381.857
Innleid personell	" 207.600	" 252.200
Andre ytelser	" 3.330.653	" 3.002.385
	<u>kr. 79.815.535</u>	<u>kr. 67.620.929</u>

*) inkl. bonuser bortsett fra bonuser til ledende ansatte i
RASMUSSENGRUPPEN AS og POLYSERVICES AS

Det er ikke avsatt bonus til daglig leder i RASMUSSENGRUPPEN AS for 2017. Denne bonusen blir vurdert over en lengre periode.

Kostnadsført revisjonsgodtgjørelse i konsernet (inkl. datterselskap) for 2017 utgjør: kr. 1.234.494

I tillegg betales det til revisor for diverse konsulent tjenester etter regning.

Samlet styrehonorar for selskapene i konsernet utgjør kr. 1.692.000.

Note 5. Investerings eiendommer, øvrige faste eiendommer (inkl. tomter), anlegg under utførelse m.v.

<i>Anskaffelseskost - Bokført verdi</i>	
Anskaffelseskost pr. 01.01.2017	kr. 5.728.058.192
Tilgang	" 485.445.000
Avgang (relatert til anskaffelseskost)	+ " 274.502.046
Anskaffelseskost pr. 31.12.2017	kr. 5.939.001.146
Akkumulerte av-/nedskrivninger	+ " 900.442.646
Balanseført verdi pr. 31.12.2017	kr. 5.038.558.500
herav reklassifisert som investeringseiendom/anlegg under utførelse for salg	kr. 547.961.000
Årets ordinære avskrivninger faste eiendommer	kr. 104.050.627
Årets ordinære avskrivninger øvrige driftsmidler	kr. 1.083.193

Ordinære avskrivninger er beregnet lineært over driftsmidlenes økonomiske levetid. Bygningsmassen avskrives med 1 til 2% av kostpris. Tekniske installasjoner anskaffet fra og med 2009 avskrives med 6,7%. Øvrige driftsmidler avskrives med 20 til 30%. Tomter avskrives ikke.

Totalt estimerte merverdier utover bokførte verdier pr. 31.12.2017 etter fradrag for latent skatt på 10% anslås til å være i størrelsesorden kr. 2,0 milliarder mens tilsvarende merverdi pr. 31.12.2016 var anslått til kr. 1,6 milliarder. Verdsettelsen er foretatt av selskapet selv og er basert på neddiskontering av fremtidige kontantstrømmer for alle eiendommer. I den forbindelse er det lagt til grunn faktiske leieinntekter samt realistiske anslag for ikke-utleide lokaler hensyntatt at lokalene kan være ledige en periode. Det er videre fratrukket budsjetterte eierkostnader for de enkelte eiendommene. Neddiskonteringsfaktorer (yield) som er benyttet gjenspeiler markedsrente slik at verdsettelsen dermed bygger på neddiskontering av ett års leieinntekter. Yield fastsettes for den enkelte eiendom hvor leietaker, leieperiode og byggets beliggenhet og standard hensyntas. Benyttet yield varierer mellom 4% og 8% og gjennomsnittlig yield i beregningen er ca. 6,5%. En endring i yield på 1/2-prosentpoeng medfører en endring i merverdi på ca. kr. 0,4 milliarder.

Note 6. Resultat før skattekostnad - fordeling på forretningsområder

Resultat før skattekostnad fordeler seg på forretningsområdene som følger:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Finansielle investeringer	kr. 950.126.583	kr. 594.670.424
Eiendom og eiendomsutvikling	" 200.665.264	" 161.325.042
Shipping/offshore	" 38.453.632	+ " 108.519.732
	<u>kr. 1.189.245.479</u>	<u>kr. 647.475.734</u>

Note 7. Skattekostnad - utsatt skatt

Vedr. utsatt skatt for RASMUSSENGRUPPEN AS m/datterselskap:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Beregningsgrunnlag	kr. 1.101.803.713	kr. 1.022.213.784
23% (24%) beregnet utsatt skatt	kr. 253.414.854	kr. 245.331.427

Skattekostnad fremkommer slik:

Betalbar skatt for regnskapsåret	kr. 70.555.181	kr. 77.312.238
Kildeskatt utenlandske aksjer innenfor fritaksmetoden	" 78.254	" 359.351
Resultatmessig endring utsatt skatt	" 8.513.841	" 20.300.848
Endring utsatt skatt vedr. kjøp/salg datterselskap AVANTOR AS	" 0	+ " 15.559.000
Skattekostnad	<u>kr. 79.147.276</u>	<u>kr. 82.413.437</u>

Note 8. Egenkapital

Egenkapital pr. 01.01.2017	kr. 12.070.385.736
Årets resultat tilordnet aksjeeierne i RASMUSSENGRUPPEN AS	" 1.110.098.204
Avsatt utbetaling som utbytte til aksjeeierne	+ " 133.217.280
Egenkapital pr. 31.12.2017	<u>kr. 13.047.266.660</u>

Note 9. Gjeld til kredittinstitusjoner pr. 31.12.2017

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Avantor-konsernet	kr. 1.796.048.000	kr. 1.793.333.000
<i>Bokført verdi av pantsatte eiendeler:</i>		
Avantor-konsernet	kr. 2.231.000.000	kr. 2.272.000.000

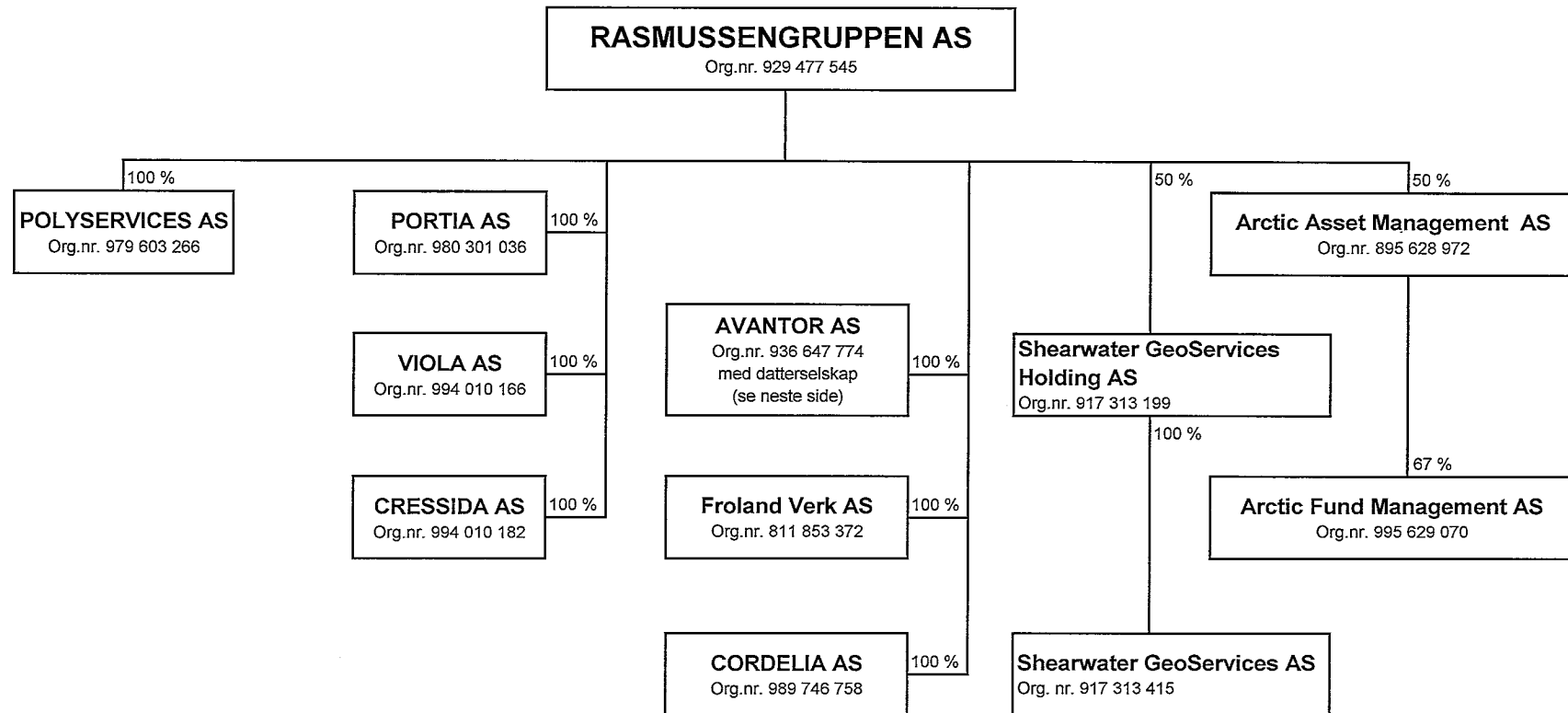
AVANTOR AS hadde ved årsskiftet 3 låneforhold i bank; en trekkfasilitet på kr. 980 millioner, en kredittavtale tilknyttet konsernkontoordning på kr. 500 millioner og et fast lån på kr. 800 millioner.

Note 10. Det er pr. 31.12.2017 ingen garantiforpliktelser eller forpliktelser det er stilt pant for med unntak for AVANTOR AS' garantiforpliktelser overfor enkelte av sine datterselskap og pantsettelse av enkelte av AVANTOR AS' datterselskaps eiendommer og av aksjer i enkelte datterselskap til AVANTOR AS.

Konsernkontantstrømoppstilling for 2017 for RASMUSSENGRUPPEN AS:

	2017 kroner	2016 kroner
<i>KONTANTSTRØMMER FRA KONSERNETS AKTIVITETER</i>		
Resultat før skattekostnad	1.189.245.479	647.475.734
Gevinst salg faste eiendommer	+ 43.729.000	+ 75.118.328
Ordinære avskrivninger	105.133.820	98.991.417
Nedskrivning fast eiendom	0	19.517.000
Mottatte renter	22.951.428	57.877.661
Utbetalte renter	+ 34.092.431	+ 74.616.112
Kontantstrømjustering vedr. verdipapirer	+ 1.140.553.838	+ 30.565.747
Kontantstrømjustering vedr. tilknyttede selskap	36.614.317	+ 3.780.000
Betalt skatt for foregående år	+ 77.312.238	+ 91.356.014
Endring kortsiktige fordringer og kortsiktig gjeld	+ 60.505.516	113.101.034
NETTO KONTANTSTRØM FRA KONSERNETS AKTIVITETER	+ 2.247.979	661.526.645
<i>KONTANTSTRØMMER FRA INVESTERINGSAKTIVITETER</i>		
Investering (netto) i tilknyttede selskap	4.135.000	+ 388.177.755
Salg aksjer i Dampskibsselskabet NORDEN A/S.....	737.557.927	0
Salg faste eiendommer (salgssummer)	280.551.000	599.017.000
Netto investeringer/salg i omløpsaksjer m.v.	+ 1.177.317.468	+ 654.923.876
Investeringer i faste eiendommer	+ 485.445.000	+ 434.458.301
Investeringer i øvrige varige driftsmidler (netto)	+ 753.431	+ 5.031.774
Investeringer i konvertibelt lån	+ 200.000.000	0
NETTO KONTANTSTRØM FRA INVESTERINGSAKTIVITETER	+ 841.271.972	+ 883.574.706
<i>KONTANTSTRØMMER FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER</i>		
Utbetaling utbytte	+ 129.411.072	+ 78.027.264
Opptak/nedbetaling gjeld til kredittinstitusjoner	2.715.000	738.333.000
NETTO KONTANTSTRØM FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER	+ 126.696.072	660.305.736
Netto endring likvider gjennom året	+ 970.216.023	438.257.675
Bankinnskudd pr. 01.01	3.942.482.810	3.504.225.135
BANKINNSKUDD PR. 31.12	2.972.266.787	3.942.482.810

Oversikt over selskapsstrukturen pr. 14.05.2018 for
RASMUSSENGRUPPEN AS
med datterselskap og tilknyttede selskap

Avantor konsernet
Oversikt over selskapsstrukturen pr. 14.05.2018

AVANTOR AS

Org.nr. 936.647.774

100 %

